

**Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Jaworznie**

z dnia 2024 r.

w sprawie zaopiniowania projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Śląskiego

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 38b ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1130),

**Rada Miejska w Jaworznie
uchwala, co następuje:**

§ 1

1. Zaopiniować projekt Audytu Krajobrazowego Województwa Śląskiego z uwagami i wnioskami zawartymi w załączniku.

2. Integralną część niniejszej uchwały stanowi załącznik na formularzu uwag.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Jaworzna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Prezydent Miasta Jaworzna

Paweł Silbert

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Jaworznie
z dnia 2024 r.

Formularz zgłaszania uwag do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego
na podstawie art. 38b. ust. 2 pkt 2 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130)

1. Dane podmiotu zgłaszającego uwagi

Podmiot opiniujący Rada Gminy	Rada Miejska w Jaworznie
Imię i nazwisko, stanowisko osoby do kontaktu	Teobald Jałyński – Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Jaworznie
telefon	32 6181625
e-mail	teobald.jalynski@um.jaworzno.pl

2. Uwagi do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego

Lp	Kod krajobrazu/ Nazwa formy ochrony	Numer załącznika	Treść uwagi	Uzasadnienie do uwagi	Propozycja zmiany
1.	24-341.14-058/Sodowa	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Dotyczy: Rekomendacje i wnioski	Rekomendacja nie precyzuje jakie formy użytkowania mogą stwarzać	Zmiana zapisu na: Ograniczanie form użytkowania

str.1

	Góra		przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego: <i>Pkt. 2. Nieprzekształcanie lasów, zadrzewień lub użytków zielonych na inne formy użytkowania stwarzające zagrożenie erozyjne.</i> Powyższy zapis jest nieprecyzyjny i zbyt ogólny oraz sprzeczny z rekomendacją zawartą w pkt 4.	zagrożenie erozyjne (nie uwzględniono degradującej dla odsłoneń geologicznych roli erozji biologicznej). Oznacza to brak właściwej kontroli nad ograniczaniem zagrożeń – kto miałby uznać czy dana przekształcenie zadrzewień (wycinka) stworzy zagrożenie erozyjne (brak wytycznych). Ponadto pkt. 4 rekomendacji jest sprzeczny z nieprzekształcaniem zadrzewień – pkt 4 zawiera treść w brzmieniu: ... w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie formy i jej przedpola widokowego.	stwarzających zagrożenie erozyjne.
2.	24-341.14-058/Sodowa Góra	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Dotyczy: Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu: <i>Pkt. 7. Ograniczanie fragmentacji i geometryzacji siedlisk naturalnych i seminaturalnych w procesach planowania przestrzennego, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.</i> Powyższy zapis jest nieprecyzyjny i zbyt ogólny oraz pozbawia możliwości oceny i wartościowania siedliska.	Rekomendacja używa zbyt obszernie rozumianego pojęcia siedliska naturalnego. Za siedlisko seminaturalnego można uznać siedlisko wytworzone w wyniku działalności człowieka. Natomiast siedlisko naturalne może być uznane za pierwotne, czyli właściwie każde siedlisko (niezależnie od skali i zasięgu), które nie zostało dotknięte działalnością człowieka. Może to wykluczyć jakiegokolwiek użytkowanie przez człowieka. Właściwe byłoby używanie pojęcia „siedliska przyrodnicze”, które jest zdefiniowana w prawie, w tym międzynarodowym. Wskazana rekomendacja odwołująca się do siedlisk naturalnych i seminaturalnych pozbawia możliwości oceny i wartościowania obszaru siedlisk pod względem faktycznych wartości, które mogą być różne (mniej lub bardziej	Zmiana zapisu na: Ograniczanie fragmentacji i geometryzacji siedlisk przyrodniczych w procesach planowania przestrzennego, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.

				cenne). Oznacza to, że jakiejkolwiek formy użytkowania – nie tylko polegające na istotnej ingerencji (np. zabudowa), ale ekstensywne (np. trasy piesze lub rowerowe) – nie będą mogły brać pod uwagę optymalnego zasięgu (np. wynikającego z konfiguracji terenu). Zapis wyklucza jakiejkolwiek działania, uznając, że siedliskiem jest niemal każda powierzchnia umożliwiająca wegetację.	
3.	24-341.14-058/Sodowa Góra	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Dotyczy: <i>Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych:</i> <i>Pkt. 12. Nierealizowanie nowej zabudowy poza terenami zabudowanymi lub wyznaczonymi do zabudowy w obowiązujących w dniu uchwalenia audytu planach zagospodarowania przestrzennego. Powyższy zapis jest zbyt ogólny oraz niedostosowany do możliwych form funkcjonowania obszaru.</i>	Rekomendacja istotnie ogranicza lub całkowicie pozbawia możliwość realizacji zabudowy, która mogłaby uatrakcyjnić funkcje związane z działalnością naukowo-badawczą i edukacją przyrodniczą, turystyczne i kulturoznawcze obszaru. W tym samym samorząd terytorialny pozbawiony jest możliwości skorzystania z władztwa planistycznego, nadanego na mocy przepisów odrębnych. Ograniczanie skali i funkcji zabudowy jest zrozumiałe ze względu na ochronę krajobrazu priorytetowego. Jednak całkowite wykluczenie jakiejkolwiek zabudowy uznać należy za nadmierną ingerencję. Plany ogólne i plany miejscowe podlegają uzgodnieniu z zarządem województwa, co oznacza, że w tej procedurze można kontrolować rozwój zabudowy i ogólne przeznaczenie terenu. Obszar Sodowa Góra z oczywistych względów powinien być chroniony, ale jednocześnie stanowić ma funkcję naukowo-badawczą, edukacyjno-przyrodniczą oraz	Zmiana zapisu na: Nierealizowanie nowej zabudowy poza terenami zabudowanymi lub wyznaczonymi do zabudowy w obowiązujących w dniu uchwalenia audytu planach zagospodarowania przestrzennego, infrastrukturą związaną z działalnością naukowo-badawczą i edukacją przyrodniczą, w tym działalnością OEEG GEOsfera i turystyką oraz w uzgodnionych z zarządem województwa planach ogólnych lub planach zagospodarowania przestrzennego.

				turystyczną i kulturoznawczą. Na potrzeby tych funkcji może być konieczna realizacja docelowo nowych obiektów, w tym budynków, nie tylko poprzez rozbudowę Ośrodka Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera, ale również w ramach ogólnej infrastruktury turystycznej, edukacyjnej czy kulturowej. Dodatkowo nie wyjaśnia się, czy pod pojęcie zabudowy należy rozumieć tylko budynki, czy wszelkiego rodzaju obiekty budowlane?	
4.	24-341.14-058/Sodowa Góra	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Dotyczy: Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych: Pkt. 13. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych. Powyższy zapis jest zbyt ograniczający.	Rekomendacja istotnie ogranicza lub całkowicie pozbawia możliwość realizacji zabudowy, która mogłaby uatrakcyjnić funkcje związane z działalnością naukowo-badawczą i edukacją przyrodniczą, turystyczne i kulturoznawcze obszaru. W tym samym samorząd terytorialny pozbawiony jest możliwości skorzystania z władztwa planistycznego, nadanego na mocy przepisów odrębnych. Całkowite wykluczenie obiektów i budowli, które mogą być dominantami krajobrazowymi, niezależnie od ich realnego wpływu na krajobraz należy uznać za nadmierną ingerencję. Plany ogólne i plany miejscowe podlegają uzgodnieniu z zarządem województwa, co oznacza, że w tej procedurze można kontrolować lokalizowanie wszelkich obiektów i ogólne przeznaczenie terenu. Obszar Sodowa Góra z oczywistych względów powinien być chroniony, ale jednocześnie stanowić ma funkcję naukowo-	Zmiana zapisu na: Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych, z wyjątkiem infrastruktury związanej z działalnością naukowo-badawczą i edukacją przyrodniczą, w tym działalnością OEEG GEOsfera i turystyką, oraz budowli dopuszczonych w uzgodnionych z zarządem województwa planach zagospodarowania przestrzennego.

				badawczą, edukacyjno-przyrodniczą oraz turystyczną i kulturoznawczą. Na potrzeby tych funkcji może być konieczna realizacja docelowo nowych obiektów, w tym takich, które mogą być uznane za dominanty, przy braku obiektywnych kryteriów definiowania pojęcia dominanty. Zakłada się, że wzbogaceniem przewidywanej w obszarze infrastruktury turystycznej, edukacyjnej czy kulturowej mogłyby być budowle typu wieże widokowe.	
5.	24-341.14-058/Sodowa Góra	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Dotyczy: <i>Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych:</i> <i>Pkt. 16. W niecce dawnego kamieniołomu wapieni triasowych Sodowa Góra rozwój aktywności Ośrodka Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera w pawilonach dydaktycznych.</i> Powyższy zapis jest zbyt ograniczający.	Rekomendacja istotnie ogranicza lub całkowicie pozbawia możliwość rozwoju funkcji edukacyjnych i kulturoznawczych poza pawilonem istniejącego Ośrodka Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera. Podmiotowe ustalenie audytu krajobrazowego, odwołujące się do istniejącej nazwy funkcjonującego ośrodka, jest z punktu widzenia przepisu prawa niewłaściwe. Każda forma zmiany nazwy ośrodka lub jego formy organizacyjnej spowoduje wykluczenie lub istotne ograniczenie jego funkcjonowania. Ponadto nie zakłada się, aby aktywność funkcji edukacyjnych ośrodka ograniczała się wyłącznie do istniejącego pawilonu dydaktycznego. Takie podejście istotnie ogranicza rozwój funkcji edukacyjnych, kulturoznawczych lub turystycznych. Biorąc pod uwagę wcześniejszą uwagę do pkt 12 rekomendacji, wnosi się o wykreślenie pkt 16.	Zmiana zapisu poprzez: wykreślenie wyrazów „w pawilonach dydaktycznych”.
6.	24-341.14-058/Sodowa	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Proponuje się zmniejszenie granicy krajobrazu priorytetowego Sodowa	Granica krajobrazu w przedstawionym zakresie koliduje z	Zmniejszenie granicy krajobrazu priorytetowego od strony zachodniej (bez

	Góra		Góra od strony północnej do śladu istniejącej drogi, zmniejszenie o tereny mieszkaniowe już przeznaczone do zabudowy, ze względu na obowiązujące ustalenia planistyczne w planach miejscowych Jaworzna.	przeznaczeniem zapisanym w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto obszar obejmuje w części zachodniej (po zachodniej stronie ul. Świętego Wojciecha) tereny fizjograficznie nie związane z Sodową Górą – dotyczy działek na których znajduje się infrastruktura drogowa (zbiornik wód deszczowych). Również część obszaru po stronie północnej ma mniejsze znaczenie i nie powinna obejmować tak rozległego zasięgu – znajdują się tu tereny usługowe i mieszkaniowe wyznaczone w obowiązującym planie (w rejonie ulic Świętego Wojciecha i Jaworznickiej) oraz pola uprawne. Właściwszym zamknięciem północnego zasięgu obszaru krajobrazu priorytetowego byłby poprowadzenie granicy w sposób obejmujący wyznaczony w obowiązującym planie miejscowym teren 1ZN (zieleni nieurządzona), który w tym planie również jest objęty strefą ochrony i ekspozycji krajobrazu (strefa OKE).	przechodzenia na drugą stronę ul. Świętego Wojciecha) oraz od strony północnej (ograniczenie zasięgu do wyznaczonej w obowiązującym planie miejscowym strefy ochrony i ekspozycji krajobrazu obejmującej teren 1ZN).
7.	24-341.14-058/Sodowa Góra	TOM II – Karty krajobrazów priorytetowych	Brak informacji o prowadzonej na przedmiotowym obszarze produkcji rolnej	W północno-wschodniej oraz południowej części obszaru nadal realizowana jest produkcja rolna.	W „Rekomendacjach i wnioskach przeciwdziałających zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu” uwzględnić zapis: „Ograniczenie intensywności mechanizacji produkcji rolnej i leśnej niszczącej naturalne właściwości gleb, w tym ograniczenie nadmiernego wykorzystania środków ochrony roślin i nawozów.”

8.	24-341.14-058/Sodowa Góra	446_1_Dok_charakterystyka_Sodowa_Góra	W treści charakterystyki krajobrazu używane są dwie nazwy „Sodowa Góra” i „Sadowa Góra”	Zgodnie z dokumentacjami złożowymi dawnego kamieniołomu Krajowym Rejestrem Nazw Geograficznych właściwą nazwą jest „Sadowa Góra”	Ujednolicenie nazewnictwa na „Sadowa Góra”
9.	24-341.14-058/Sodowa Góra	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Roz. 2 – charakterystyka krajobrazu: 1. niepoprawnie zlokalizowany teren, tj. „Krajobraz priorytetowy - górniczy, tereny zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej obejmujący tereny na północ od Jaworzna, w obrębie których funkcjonowały dwa połączone kamieniołomy eksploatacji złoża wapieni „Sadowa Góra”. 2. Błędna nazwa Ośrodka GEOsfera, tj. „Obecnie centrum edukacji ekologicznej „GEOsfera”	1.Obszar Sadowa Góra znajduje się w Jaworznie, w jego północnej części. 2. Użyto nieprawidłowej nazwy	1. Należy zmienić treść na: „Krajobraz priorytetowy - górniczy, tereny zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej obejmujący tereny w północnej części miasta Jaworzna, w obrębie których funkcjonowały dwa połączone kamieniołomy eksploatacji złoża wapieni „Sadowa Góra”. 2.Powinno być: „OEEG Ośrodek Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera”
10.	24-341.14-058/Sodowa Góra	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Roz. 3 – walory krajobrazowe - walory przyrodnicze: Nieprawidłowa interpretacja dla: „Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Uroczysko Sadowa Góra” (daw. „Sasanka”), ustanowione dla zabezpieczenia stanowiska sasanki otwartej i dziewięćsiła bezłodygowego.”	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Uroczysko Sadowa Góra” stanowi inną ochronę niż dawny powierzchniowy pomnik przyrody „Sasanka”. Dodatkowo dwie te formy ochrony nie pokrywały się w pełni obszarowo.	Prawidłowo należałoby wpisać: „Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Uroczysko Sadowa Góra” ustanowiony celem szczególnej ochrony zachowania i ochrony czynnej istniejących walorów widokowych, estetycznych oraz przyrodniczych.”
11.	24-341.14-058/Sodowa Góra	ID 446; Sodowa Góra - 13b	Roz. 3 – walory krajobrazowe – walory kulturowe: 1.Błędna nazwa Ośrodka GEOsfera, tj. „centrum edukacji ekologicznej „GEOsfera” 2.nieprawidłowa data zakończenia eksploatacji, tj. 1997r.	1.Użyto nieprawidłowej nazwy 2.Zgodnie z dokumentami koncesyjnymi, eksploatację zakończono w 1980r.	1. Powinno być: „OEEG Ośrodek Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera” 2.Powinno być: „eksploatację zakończono w 1980r.”
12.	24-341.14-058/Sodowa Góra	wszystkie	Używane są dwie formy nazewnictwa, tj. „Sadowa Góra” i „Sodowa Góra”	Ujednolicenie nazewnictwa	Użycie nazewnictwa z dokumentacji złożowych, tj. „Sadowa Góra”

13.	24-341.14-058/Sodowa Góra	Dokumentacja – ZAŁĄCZNIK D	W przykładach charakterystycznych krajobrazów zaliczono Kamieniołom „Sadowa Góra” – 13b do obszaru metropolii	Kamieniołom „Sadowa Góra” nie powinien znajdować się w obszarze metropolii, ponieważ miasto Jaworzno nie należy do metropolii.	Należy usunąć pkt 13b w charakterystyce krajobrazów w ZAŁĄCZNIKU D – dot. Metropolia Śląsko-Zagłębiowska z miastami: Gliwice-Zabrze-Bytom - Piekary Śląskie - Ruda Śląska - Chorzów – Świętochłowice – Katowice – Siemianowice – Mysłowice – Sosnowiec – Będzin – Czeladź - Dąbrowa Górnicza
14.	Dolina Żabnika ID: 36	TOM I - Synteza	Błędna wartość powierzchni -tj. 47,90 ha – podana w załączniku nr 4 pn. Wykaz wybranych obszarów chronionych	Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody oraz Rozporządzeniem nr 53/07 Wojewody Śląskiego z dnia 5 października 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dolina Żabnika”, rezerwat przyrody „Dolina Żabnika” obejmuje obszar o powierzchni 479.900,00 m2.	Powierzchnia – 47,99 ha
15.	Dobra-Wilkoszyn ID: 10	TOM I - Synteza	Błędna wartość powierzchni -tj. 705,10 ha – podana w załączniku nr 4 pn. Wykaz wybranych obszarów chronionych	Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody oraz Uchwałą nr VI/14/12/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 października 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dobra-Wilkoszyn”, obszar chronionego krajobrazu o nazwie „Dobra-Wilkoszyn” obejmuje 706,06 ha powierzchni.	Powierzchnia – 706,06 ha
16.	-	wszystkie	Na mapach obszar m. Jaworzno został błędnie zaliczony do dwóch obszarów typologicznych, tj. 5a. miasta Metropolii Śląsko-Zagłębiowskiej i 7. Obszar ziemi pszczyńskiej	Miasto Jaworzno nie należy do Metropolii Śląsko-Zagłębiowskiej ani nie stanowiło części ziem pszczyńskich	Miasto Jaworzno należałoby zaliczyć w całym audycie do obszaru typologicznego – 5b. OBSZAR DUŻYCH I ŚREDNICH MIAST

Uzasadnienie

Przedmiotem projektu uchwały jest zaopiniowanie projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Śląskiego.

Zgodnie z art. 38b ust. 2 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym po sporządzeniu projektu audytu krajobrazowego województwa kolejnym etapem prac jest etap opiniowania przez rady gmin położonych na terenie województwa. Opinię Rady Miejskiej należy przekazać w ciągu 30 dni od dnia otrzymania pisma w tej sprawie, czyli do 16 listopada 2024 r., a brak stanowiska we wskazanym terminie uznaje się za wyrażenie pozytywnej opinii o projekcie dokumentu. Z projektem można zapoznać się pod linkiem: <https://gridw.geopanel.eu/audyt-krajobrazowy>

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego został sporządzony po raz pierwszy. Jest to bardzo obszerny i złożony dokument dla całego województwa. W dokumencie zostały zidentyfikowane, scharakteryzowane i ocenione krajobrazy występujące w granicach województwa. Na tej podstawie wskazane zostały krajobrazy priorytetowe i krajobrazy w obszarach występowania form ochrony, szczególnie cenne dla społeczności lokalnych. Dla nich określone zostały zagrożenia dla możliwości zachowania ich wartości oraz rekomendacje i wnioski dotyczące ich kształtowania i ochrony. I to właśnie one mają być uwzględniane w gminnych aktach planowania. Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy i plan ogólny uzgadnia zarząd województwa w zakresie uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym.

Mając na uwadze wpływ ustaleń audytu na prowadzenie polityki przestrzennej miasta Jaworzna, sformułowano wnioski i uwagi do uwzględnienia w projekcie Audytu Krajobrazowego Województwa Śląskiego.

Podjęcie uchwały jest fakultatywne.

Jaworzno, 4 listopada 2024 r.

Opracował: Teobald Jałyński - Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury